

CEZA YARGILAMASINDA ADİL YARGILANMA HAKKI KAPSAMINDA GEREKÇELİ KARAR YAZIMI Çevrimiçi seminer

24 Haziran 2020

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

[Bahaa Joughel Başvurusu](#) (Başvuru Numarası: 2013/7643)

Tanık M.E.C.nin ve diğer tanıkların başka bir dosya kapsamında alınan ve duruşmada okunulmasıyla yetinilen ifadelerinin, neden M.E.C.nin bizzat hükmü veren Mahkeme önünde vermiş olduğu ifadesine üstün tutulduğunun kararda ve Yargıtay ilamında değerlendirilmemesi, sonuca etkili bir delilin ilgili ve yeterli gerekçeyle karşılanmaması sonucunu doğurmuştur. Bu nedenlerle başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

[İbrahim Akkan Başvurusu](#) (Başvuru Numarası: 2014/7146)

Somut olayda, kolluk görevlileri tarafından, trafik ihlali yapan sürücünün aynı zamanda araç sahibi olmaması nedeniyle başvurucuya (tescil plakası sahibine) da 1.462,00 TL idari para cezası verilmiştir. Başvurucu hakkındaki HD 750579 seri numaralı trafik idari para cezası tutanağında her ne kadar kabahatliye uygulanan yasa maddesi olarak "36/3-a" hükmü gösterilmiş ise de, Emniyet Müdürlüğüne Mahkemeye gönderilen cevabi yazıda, idari para cezasının 'sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir' hükmüne istinaden kesildiği bildirilmiştir. Başvurucu, idarenin ve İlk Derece Mahkemesinin, eylem yeni kanun döneminde gerçekleşmesine rağmen eski kanunu uygulamasını ve İlk Derece Mahkemesinin olay tarihinde yürürlükte olan kanunda öngörülen kabahatin önceki kanun hükmünden farklı olan unsurlarını kararda değerlendirmemesini şikâyet etmiştir. Başvurucu tarafından, yürürlükte olmayan ve aleyhine olan bir hükme istinaden cezalandırıldığı itirazı İlk Derece Mahkemesi nezdinde de ileri sürülmüş olmasına rağmen, idari yaptırımın iptali isteminin reddine dair kararda da bu hususa ilişkin bir gerekçeye yer verilmediği görülmektedir.

Tuba Doğruyol Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1292).

- *“İtiraz dilekçesi, idarenin vermiş olduğu cevap dilekçesi ve tüm dosya kapsamına göre; 08/04/2013 tarih ve 244379 seri nolu ceza tutanağının Kartal Bağlantı Yolu mevkiinde yapılan radar uygulaması esnasında 34 HD 8742 plaka sayılı araç sürücüsünün araçlar için 70 km hız sınırı olan bölgede 104 km hız ile araç kullandığı gerekçesiyle **2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 51/2-b** (hız ölçen teknik cihaz veya çeşitli usullerle yapılan tespit sonucu hız sınırlarını %30 dan fazla aşmak) maddesi gereğince itiraz eden adına kayıtlı aracın tescil plakasına idari para cezası tanzim edildiği Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin 4. cümlesinde yazılı 'sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plakasına da ceza tutanağı düzenlenir.' hükmü iptal edilmiş ise de; 24/05/2013 tarih 6487 sayılı Yasanın 18. maddesiyle değişik **2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesinde yazılı 'ayrıca aracın sürücü belgesiz kişilerce sürmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir.'** hükmünün getirildiği; böylece düzenlenen idari para cezasının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşılmıştır...”*
- **AYM:** “Hükmün içerik ve kapsamı ile Mahkemenin bu hükmeye varırken davanın sonucuna etkili olduğunu kabul ettiği Kanun maddesinin somut olayla **ilgisinin olmadığı**, idari para cezası karar tutanağı hız limiti aşılarak araç kullanılmasına ilişkin olduğu halde, olayla ilgisiz olan sürücü belgesiz kişilerce aracın sürülmesine izin verilmesi hususunun kararda tartışıldığı görülmektedir. Bu nedenlerle, karar bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvuruçunun gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.”

Mürsel Bayrak Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6419)

- Başvuruçunun, Cumhuriyet Başsavcılığında alınan ifadesinde ve Sulh Ceza Mahkemesindeki sorgusu sırasında;
- **Başvuruçunun** Sorguda ve duruşmada, mağdurenin yaşını 17 olarak zannettiğini söylemiştir.
- **Mağdure:** “Mürsel benim 15 yaşından küçük olduğumu polislerin kontrolü sırasında anlamıştır, daha önceden beni 15-17 yaşlarında zannediyordu, kimliğimi alıp kontrol etmemiştir.” şeklinde beyanlarda bulunmuştur.
- Aynı yönde **adli rapor** bulunmaktadır.
- **AYM:** “Başvuruçunun tarafından, mağdurenin yaşı konusundaki esaslı hatanın kastı kaldıracağı yönünde itirazda bulunulmuş olmasına rağmen, İlk Derece Mahkemesinin gerekçeli kararında bu hususa ilişkin bir gerekçeye yer verilmediği gibi teyiz aşamasında da bu konuda bir değerlendirme yapılmadığı görülmektedir.”